

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/42/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722202691
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6722202691.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu: A. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, XXX XX D., občan SR, zast. Mgr. Ianko Troiak, advokát, so sídlom Dukelských hrdinov 34, 960 01 Zvolen, proti žalovaným: 1/ E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX D. XXX a 2/ A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX D. XX, právne zastúpená zástupcom JUDr. Filipom Vargom, advokát so sídlom Stráž 223, 960 01 Zvolen, o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 13C/39/2022-76 zo dňa 12. 01. 2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu vo výroku II. o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobca voči žalovanej 2/ **m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd, ako súd prvej inštancie, v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu rozhodol tak, že:

„I. Súd **u r č u j e**, že Kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovaným v 1. rade ako predávajúcim a žalovaným v 2. rade ako kupujúcim, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol Okresným úradom E., odborom katastrálnym povolený pod č. V 210/2022 je **n e p l a t n á**.

II. Žalovaní v 1. a 2. rade sú **p o v i n n í** nahradiť žalobcovi spoločne a nerozdielne trovy konania v rozsahu 100% do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške náhrady trov konania.“

2. O určení, že Kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovaným v 1. rade ako predávajúcim a žalovaným v 2. rade ako kupujúcim, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol Okresným úradom E., odborom katastrálnym povolený pod č. F. XXX/XXXX je neplatná, okresný súd rozhodol rozsudkom pre uznanie nároku v zmysle § 282 CSP (zákon č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok). Právny úkon (kúpnu zmluvu) považoval za neplatný z dôvodu porušenia predkupného práva podielového spoluvlastníka v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov). O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého priznal žalobcovi voči žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % vzhľadom na úspech žalobcu v konaní.

3. Proti rozsudku okresného súdu vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania podala odvolanie žalovaná 2/. Navrhla nepriznať žalobcovi náhradu trov konania z dôvodu, že žalovaná 2/ hneď pri prvom kontakte so žalobcom mala ochotu vec riešiť mimosúdne a previesť vlastnícke právo k podielu na nehnuteľnostiach späť na žalobcu, čo uviedla v odpovedi na výzvu žalobcu zo dňa 18.05.2022. Žalovaná 2/ ďalej poukázala na to, že právny argument, ktorý uvádza žalobca vo vyjadrení zo dňa 06.10.2022, kde podanie žaloby odôvodňuje tým, že pôvodná predávajúca bola len blízka osoba žalobcu, ktorá nemusí rešpektovať v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka predkupné právo ostatných spoluvlastníkov, čím by sa žalobca pri uplatnení predkupného práva ďalšou spoluvlastníčkou G. A. dostal do nevýhodného

postavenia je nesprávny a v rozpore s hmotnoprávnou úpravou. Žalovaná 2/ tiež uviedla, že ďalší zo spoluvlastníkov nehnuteľnosti G. A. si rovnako ako žalobca u žalovanej 2/ uplatnil svoje práva z porušenia predkupného práva. Vo výsledku však žalovaný 1/ v budúcnosti nie je povinný previesť svoj spoluvlastnícky podiel výlučne na žalobcu, ale v prípade záujmu niekoľkých spoluvlastníkov tento ponúknuť na predaj podľa veľkosti podielov. Výklad žalobcu, ktorý by tento „donútil“ predávajúcu predať svoj spoluvlastnícky podiel výlučne žalobcovi a v zmysle ktorého by si nemohol iný spoluvlastník nárokovať na žiadnu časť týchto podielov je nesprávny, účelový a nemá odporu v hmotnom práve. Na záver žalovaná 2/ navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku II. o náhrade trov konania zmenil tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania, eventuálne aby zaviazal na trovy konania len žalovaného 1/.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu žalovanej 2/ navrhol rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania potvrdiť ako vecne správny. Uviedol, že náhrada trov konania je nerozlučne spojená so sporovým konaním a je namieste, aby strana, ktorá v spore so svojim nárokom zvíťazila, dostala ňou vynaložené trovy nahradené od protistrany. Súd môže len výnimočne (v zmysle § 257 CSP nepriznať náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pričom toto ustanovenie CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a od zásady zodpovednosti za zavinenie. Z odvolania žalovanej 2/ však nevyplýva uvedenie výnimočných okolností, na základe ktorých by sa žalobcovi nemala priznať náhrada trov konania pre existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Žalobca si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, prejednal odvolanie žalovanej 2/ viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1, 2 CSP), bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti vo výroku II. o náhrade trov konania potvrdil ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov v nadväznosti na odvolacie námietky žalovaných 1/ a 2/ a s doplnením ďalších dôvodov na zdôraznenie jeho správnosti.

9. Žalovaná 2/ napadla rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania z dôvodu, že okresný súd o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, vzhľadom na úspech žalobcu v konaní.

10. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

11. Náhrada trov konania je nerozlučne spojená so sporovým konaním a vyplýva z jeho povahy, keď strany sporu stoja proti sebe a je namieste, aby strana, ktorá v spore so svojim nárokom zvíťazila, dostala ňou vynaložené trovy nahradené od protistrany. Práve úspech vo veci, ktorá je predmetom sporu je teda okolnosťou, ktorá určuje nárok na náhradu trov konania. Porazenej strane potom vzniká povinnosť nahradiť trovy konania víťaznej strane. Nárok na náhradu trov konania má teda víťazná strana sporu voči protistrane. Samotná zásada úspechu v spore sa premieta v ustanovení § 255 ods. 1 ako základné kritérium priznania náhrady trov konania. Procesný úspech sa určuje vždy vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom v spore). U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej, teda keď sa žalobcovi vo veci samej v celom rozsahu vyhovel. Ak mala strana sporu plný úspech v spore, prizná sa jej celá náhrada trov konania. Na rozhodnutie súdu o priznaní náhrady trov konania má teda zásadný vplyv pomer úspechu konkrétnej sporovej strany voči protistrane.

12. Vzhľadom na to, že žalobca mal voči žalovaným 1/, 2/ v konaní plný úspech, žalobe žalobcu (uplatnenému nároku) bolo rozsudkom okresného súdu vyhovené, správne okresný súd rozhodol a uložil povinnosť žalovaným 1/, 2/ nahradiť žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu 100 %.

13. Len výnimočne (v zmysle § 257 CSP) môže súd nepriznať náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pričom toto ustanovenie CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a od zásady zodpovednosti za zavinenie. Zákon však pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti.

14. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Strane, ktorá mala vo veci úspech nemožno nepriznať náhradu trov konania podľa ustanovenia § 257 CSP len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov.

16. Z odvolania žalovanej 2/ nevyplýva uvedenie výnimočných okolností, na základe ktorých by sa žalobcovi nemala priznať náhrada trov konania pre existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Ustanovenie § 257 CSP slúži na riešenie situácie, v ktorej by bolo nespravodlivé, aby strana, ktorá dôvodne bránila svoje porušené alebo ohrozené práva, alebo právom chránené záujmy, dostala náhradu trov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložila, teda toto ustanovenie by malo slúžiť na odstránenie neprímeranej tvrdosti a dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok. Zo strany žalovanej 2/ však v odvolaní neboli uvedené žiadne výnimočné okolnosti, ani dôvody hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých by bolo možné dôjsť k záveru, že rozhodnutie o trovách konania je nespravodlivé a že žalobcovi ako v spore úspešnej strane by náhrada trov konania nemala patriť. Žalovaná 2/ koniec koncov v odvolaní ani právne nepoukázala na použitie § 257 CSP, ani nedefinovali výslovne výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by použitie tohto ustanovenia CSP odôvodňovali.

17. V tejto súvislosti nie je možné prihliadnuť ani na „odpoveď na výzvu“ žalovanej 2/ zo dňa 18.05.2022, v ktorej síce žalovaná 2/ uviedla, že má záujem vec riešiť súdnou cestou a že žalobca ako podielový spoluvlastník mohol svoje predkupné právo využiť, avšak zároveň poukázala aj na to, že bude potrebné v danom prípade, aby sa žalobca dohodol s touto ďalšou podielovou spoluvlastníčkou na postupe podľa § 140 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že bolo výlučne na žalobcovi akou formou si uplatní svoje práva ako podielový spoluvlastník v rámci porušenia predkupného práva. Na výsledok sporu tak nemala vplyv skutočnosť, že aj ďalší zo spoluvlastníkov nehnuteľnosti G. A., si rovnako ako žalobca uplatnila svoje práva z porušenia predkupného práva. V nadväznosti na to, pokiaľ okresný súd rozhodol o náhrade trov konania v prospech žalobcu, vzhľadom na jeho úspech v konaní, a zo strany žalovanej 2/ neboli uvedené žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti, na základe ktorých by nemala byť priznaná žalobcovi ako v spore úspešnej strane náhrada trov konania, odvolaciemu súdu nezostala iná možnosť, než rozsudok okresného súdu vo výroku II. o náhrade trov konania potvrdiť ako vecne správny.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, (ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie), v nadväznosti na § 255 ods. 1 CSP (súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci), podľa ktorých na náhradu trov odvolacieho konania má nárok žalobca ako úspešná strana v odvolacom konaní, avšak len voči žalovanej 2/, ktorá podala odvolanie, ale v odvolacom konaní úspešná nebola. Žalovaný 1/ odvolanie nepodal.

19. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).